

JAMTLI LIVING UNIVERSITY (JLU)

Förstudie för planering och byggande av en Ekoby i Östersund.

Ett projekt inom Stiftelsen Jamtli i samverkan med Mittuniversitetet, Östersund.

Datum: 20190723

1 SAMMANFATTNING

Stiftelsen Jamtli har beviljats anslag från Region Jämtland Härjedalen (RJH) och Tillväxtverket (TVV) för en förstudie av förutsättningar inför planering och byggande av en Ekoby, ca 10 hus, i Östersund, nära Jamtliområdet. Förstudien genomförs under tiden augusti 2019 till och med april 2020.

Till projektet kopplas gränsöverskridande utvärdering, forskning, utbildning och innovation med inriktning på hållbart byggande och boende, i en "Living University". Detta sker i samverkan med Mittuniversitetet (MIUN).

I projektet skall fokus ligga på utformning och tekniska lösningar som är tillämpbara och möjliga att genomföra inom projektets tidsramar.

Målet med projektet är att skapa förutsättningar och sprida kunskap om alternativa bygg-, ägande- och boendeformer som syftar till en ökad självförsörjningsgrad, minskad miljöbelastning, boendekvalitéer, kretsloppsanpassning och social hållbarhet. Ett syfte är då även utveckling av förutsättningarna för en modern ekologisk livsstil.

Projektet genomförande skall resultera i regional tillväxt genom ökad kunskap och insikt bland små och medelstora företag (SME) och då även att engagera organisationer och enskilda intressenter. Detta kommer att generera utveckling och tillväxt i företaget samt skapa ökad regional sysselsättning.

I förstudien kommer vi inledningsvis att utreda möjliga lokaliseringar inom Östersund och genomföra workshops avseende avgörande aspekter i projektet.

2 INLEDNING

2.1 Omvärld

Byggbranschen kännetecknas av enhetlig struktur när det gäller val av material och metoder som utvecklats under lång tid. Detta beroende av invanda rutiner, metoder och strukturer hämmar innovativ verksamhet och möjlighet att utveckla och testa alternativa former för byggande och boende. Det behövs därför arenor där alternativ kan utvecklas och testas för att sedan kunna implementeras i byggbranschen - primärt av små och medelstora företag (SME), samt även av organisationer och enskilda intressenter. Detta förutsätter en spridning av information och kunskap. Väsentligt för projektets "Jamtli Living University" (JLU) genomförande och resultat är därför samarbetet med MIUN för inhämtande, analys och spridning av projektresultat.

2.2 Bakgrund

Viktiga aspekter av hållbart byggande som skall analyseras, utvecklas och testas i Ekobyn är:

- lokal produktion och ökad självförsörjningsgrad vad gäller energi, livsmedel, vatten och avlopp
- robusta lokalsamhällen, minskat beroende av externa, storskaliga försörjningssystem
- miljöbelastning, val av kretsloppsanpassade byggmaterial och metoder
- cirkulär ekonomi
- tillämpbara erfarenheter från vårt kulturarv
- boendes funktioner och rutiner för skötsel och bästa trivsel

Projektet uppdelas i två etapper - förstudie och genomförande.

Förstudien utreder, analyserar och förbereder förutsättningarna för konkret genomförande av projektet inom Region Jämtland Härjedalen och Tillväxtverkets regionala strukturfondsprogram. Efter förstudie och beslut om finansiering, lokalisering och godkända myndighetskrav (DP, BL, m.m.) påbörjas projektering och byggande. Projektet sträcker sig över fem år och beräknas därmed kunna vara avslutat ca 2025, beroende av finansiering och myndighetsbeslut. Eventuella etappindelningar kan bli nödvändiga.

Preliminära huvudtider JLU:

1. Förstudie 2019 08 – 2020 04 (9 mån)
2. en ny ansökan om genomförande - projektering, produktion och uppförande av en Ekoby 2020 05 – 2022 09 (inklusive slutrapportering)
3. MIUN:s medverkan finansieras inom MIUN:s egen budget och avser medverkan i förstudien för upprättande av "utvärderingsprogram", samt därefter utvärdering av Ekobyn under fem år 2020 05 – 2025 05. Parallellt med utvärdering initieras forskning, utveckling och utbildning.
4. Drift och underhåll av den färdigbyggda Ekobyn 2022 05 – 2025 05 föreslås att finansieras delvis av "hyror" och delvis av samverkan med Jamtlis ordinarie drift. Detta och eventuell "sponsring" utreds närmare under förstudien.

2.3 Projektets upplägg

Projektet baseras på tre huvudverksamheter:

2.3.1 Ekoby

Jamtli planerar, som projektägare, att genomföra en förstudie som ser på möjligheterna att utveckla och uppföra en Ekoby i stadsnära läge, gärna nära Jamtliområdet, Östersund. Ekobyn kommer att bestå av ca 10 ekohus á ca. 35 kvm. Husen byggs och utrustas för boende och ett hus för gemensamma och externa ändamål. I ekobyn finns mark/utrustning för odling, omhändertagande av avfall och produktion av energi. Ett "Jamtlihus" produceras just nu inom Interregprojektet, "Traditionellt Hantverk och Hållbar Byggnad", på Jamtli. Detta hus kombinerar traditionella hantverksmetoder och modern, ekologisk teknik. Kunskap och erfarenheter från Jamtlihuset kommer att beaktas i planering och byggande av Ekobyn.

2.3.2 Living University

Till ekobyn kopplas utvärdering, forskning och innovation i LU. Ekobyns framväxt, funktion och boende kommer kontinuerligt, under fem år, att utvärderas i samarbete med MIUN. Projektet är ett forsknings- och innovationsprojekt med syfte att skapa förutsättningar för alternativa bygg-, ägande- och boendeformer i regionen. I förstudien kommer resultatindikatorer att definieras och följas upp i utvärdering.

2.3.3 Dokumentation och kunskapsspridning

Kunskap och erfarenheten från projektets genomförande och resultat från JLU ska kontinuerligt dokumenteras och spridas på ett systematiskt sätt. Ekobyns planering, produktion, drift och utfall kommer kontinuerligt att dokumenteras, analyseras och korrigeras. Denna dokumentation kommer också att utgöra skriftligt och visuellt underlag för seminarier, utbildningar och studiebesök inom JLU.

Projektets dokumentation och kunskapsspridning skapar nätverk bland företag, organisationer och enskilda intressenter i regionen. Detta kommer att ge förutsättningar för teknisk utveckling och innovationer inom hållbart byggande, ekologiska, ekonomiska och sociala system.

Projektet är regionalt förankrat med relativt liten organisation. Kommunikation/kunskapsspridning och dialog med och inom projektets målgrupp, blir enkel och relativt obyråkratisk. Mötesplatsens innovativa miljö skall stimulera forskning och innovation inom akademien och näringslivet.